

Azerbaycan'ı keşfetmek

Metin: Sabina TUMANSKAYA

Fotoğraf: Sergey KIVRIN ve Sabina TUMANSKAYA

SİM: bir fantezi dünyasında

Sim köyü uzun zamandır bölgenin güzelliklerini duyan yerli ve yabancı turistlerin ziyaret ettiği bir yerdir. Sim, Azerbaycan'ın Astara bölgesinde, güney subtropikal kuşağında, Talış Dağları'nın arkasında İran'ın başladığı noktada yer almaktadır. Bakü'den yola çıkan güzergah, yeni otoyoldan geçerek dağ manzaralı Lovain Barajı'nın bulunduğu yere yaklaşık üç saat sürüyor. Buradan Sim'a kadar olan mesafe sadece 20 kilometre, ama bu mesafeyi kat etmek neredeyse bir saat sürüyor, çünkü dağlara doğru tırmanış başlıyor, yol dik yamaçlar boyunca kıvrılarak, uçurumlar boyunca devam ediyor. Buradaki manzara muhteşem; sık ağaçlarla kaplı, çoğu zaman yoğun sisli tepeler, her yere dağılmış evler. Kendinizi elfler, troller ve diğer orman sakinlerinin olduğu bir masalın içindeymiş gibi hissediyorsunuz. Yol gidererek toprak yola dönüşüyor, çalılar ve ağaçlar yerini daha çok eğrelti otlarına bırakıyor.

Sim'a giderken Akköprü maden suyu kaynağında çay molası verilebilir. Tozlu çukurlardan bir kez daha atladıktan sonra Sim başlar. Girişin solunda, coşkun bir dere-nin, çağlayanların hemen üstünde yer alan bir kafe daha var. Buradan yerli halk sizi bir SUV ile köyün diğer ucuna,

ormanın içinde bir şelalenin bulunduğu yere götürebilir. Elbette çok güzel ama asıl hazineler köyün kendisinde gizli, orası da görülmeye değer. Buralarda yürüyüş yapmak için en uygun zaman, havanın çok sıcak olmadığı sonbahar veya ilkbahar aylarıdır, ayrıca yol yokuş yukarıdır ve herkes buna dayanamaz. Eğer sadece bir gün burada kalacaksanız, yerli halkla birlikte şelaleye tırmanıp oradan köyün içinden yürüyerek aşağı inmeniz en iyisi. İlk göze çarpan, Sım'ın Azerbaycan'daki diğer köylerden ne kadar farklı olduğudur. Her ailenin evini kendine göre düzenlemesi var; herkesin evi birbirinden farklı, tek ortak noktaları beyaz ve mavi boya. Burada yüksek duvarlar yapılmıyor ve yoldan geçen herkes bahçenin neredeyse tamamını görebiliyor. Sım halkı çiçekleri çok seviyor ve her yere çiçek ekerek, zaten büyüleyici olan manzara-ya renk katıyor. Bu köydeki her şey sizi sanki bir fantezi dünyasına götürüyor: Her yere dağılmış devasa, yosun kaplı kayalar, şaşırtıcı şekillerdeki ağaçlar, inanılmaz canlı yeşillikler, çok sayıda dere ve kaynaklar. Sanki devlerin ve büyücülerin bulunduğu bir masalın içindeymişsiniz gibi, yaşananların gerçek dışı olduğu hissi var. Bu yerlerin do-

ğası gerçekten şaşırtıcı; tüm bu taş blokların yerlerine nasıl oturduğunu hayal etmek imkânsız. Kendinizi atmosferine tamamen kaptırmak için Sim'i birkaç günlüğüne ziyaret etmeniz en iyisidir. Burada bir pansiyon, bir kafe ve ihtiyacınız olan her şeyi satın alabileceğiniz birkaç dükkan bulunmaktadır. Toplamda Sim'da 220 civarında ev ve 900'e yakın sakin bulunuyor ve bunları gözlemlemek de oldukça ilginç. Bölge nüfusunun çoğunluğunu, dillerini ve geleneklerini günümüze kadar koruyan İranî dil konuşan Talişlar oluşturun. Sim'da neredeyse hiç yoksul aile yok; sakinlerin hepsi çok çalışkan ve sürekli meşguldür. Yapacak çok şeyleri var; her evde hayvanlar, kümes hayvanları ve sebze bahçeleri bulunuyor. Yerel ev hanımları genellikle sabah saat 05.00'te kalkarlar ve bütün ev işlerinden sorumludurlar. Zorlu yaşam koşullarına rağmen neşeli ve iyi huyludurlar, güzel yüzlerinde hep bir gülümseme parlar. Kozmetiğe hiç ihtiyaçları yok: Temiz dağ havası, kaynak suyu ve sağlıklı beslenme, güzel bir cildin ve gençliğin sırrıdır. Çocuklar da boş durmuyor; burayı ziyaret edenlere bal satıyor, alışverişe gidiyorlar. Buradaki çocuklar ders çalışmayı çok seviyor;

büyük ve iyi bir okulları, kütüphaneleri ve hatta bir kitapçıları var. Erkekler arıcılıkla uğraşıyor, sebze, meyve ve ceviz yetiştirip satıyorlar, ayrıca sıcak mevsimde turistlere şoförlük ve rehberlik yaparak ek gelir elde ediyorlar.

Şanslıysanız, köyün kuzeyinde, erişimi çok daha zor olan başka bir şelaleyi de gösterebilirler: dik uçurumlar ve vadiler boyunca uzanan dar, kayalık patikalar, dik inişler ve çıkışlar. Buraya rehbersiz gitmek oldukça risklidir. Sim yakınlarında ayrıca "buzul" adı verilen bir mağara, antik mezarlıklar ve su değirmeni kalıntıları da bulunmaktadır. Bölge sakinleri bahçelerinde sık sık bilim insanlarının M.Ö. 2. binyıla ait ettiği çanak çömlek parçaları buluyor. Bu yerleşimin tarihi henüz tam olarak keşfedilmemiş durumda ve gizem perdesini biraz olsun kaldıracı olan tek şey, aynı taş kayaların üzerindeki petroglifler olmuştur. Taşların herhangi birinin üzerindeki kalın yosun tabakasının altında, Bakü yakınlarındaki ünlü Gobustan kaya resimlerinden esinlenerek yapılmış gizli kaya resimleri bulunabilir. Kısacası Sim, kendinde birçok sürpriz ve gizem barındırıyor. Evet, buraya ulaşmak kolay değil, ama bu iyi bir şey - çünkü Sim medeniyetten ne kadar uzaksa, bu eşsiz masalsı atmosfer o kadar uzun süre korunacaktır. Dağların arasında gizlenmiş bu köyü görme şansına erişenler, zirvelerden aşağı doğru inen yoğun sis ve ormanların zümrüt yeşili renkleriyle, hayallerin doğduğu küçük bir ada olarak hatırlayacaklardır...✿

